

Stanowisko
Prezydium Polskiej Akademii Nauk
z dnia 27 kwietnia 2023 r.

dotyczące Raportu EASAC pt: „Future of Gas”

Prezydium PAN pozytywnie ocenia ideę opublikowania Raportu EASAC pt „Future of Gas”. W Raporcie dokonano kompleksowej oceny możliwości zastąpienia gazu ziemnego odnawialną energią elektryczną oraz przedstawiono propozycje wskazówek dla decydentów politycznych w zakresie regulacji przejścia na bezemisyjny system energetyczny UE w 2050 roku. Wdrażanie odnawialnych źródeł energii i wysiłki na rzecz oszczędzania energii oraz zapobiegania wykluczeniu energetycznego mieszkańców Unii Europejskiej są kluczowymi elementami zrównoważonego i bezpiecznego systemu energetycznego.

Prezes
Polskiej Akademii Nauk

Marek Konarzewski

Uzasadnienie

Raport *Future of Gas* został opracowany przez Panel Energetyczny EASAC (*European Academy Science Advisory Council*). Polska Akademia Nauk jest pełnoprawnym członkiem EASAC i posiada swoich przedstawicieli w zarządzie oraz w panelach eksperckich. *Future of Gas* jest kolejnym, 46 z kolei, kompleksowym raportem przygotowanym przez wieloautorskie grono europejskich ekspertów. Raport jest dedykowany decydentom UE, inwestorom, naukowcom i wszystkim innym stronom zainteresowanym polityką dotyczącą przyszłości gazu, a mianowicie redukcji emisji gazów cieplarnianych, bezpieczeństwa dostaw energii i przystępności cenowej.

Na przełomie wieków (XX i XXI) większość mieszkańców Ziemi uświadomiła sobie, że zasoby pierwotnych surowców energetycznych (węgiel kamienny, węgiel brunatny, ropa naftowa, gaz ziemny) ulegają w szybkim tempie wyczerpaniu oraz to, że ich spalanie powoduje emisję ogromnych ilości gazów cieplarnianych, które przyczyniają się do globalnego ocieplenia klimatu. Obecnie ograniczenie emisji gazów cieplarnianych jest jednym z priorytetów w działaniach podejmowanych w skali globalnej. Unia Europejska odgrywa rolę światowego lidera w ograniczaniu emisji gazów cieplarnianych, a w konsekwencji wykorzystywania kopalnych surowców energetycznych. W Raporcie skupiono uwagę na sześciu priorytetach: efektywności energetycznej, generacji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, całkowitej rezygnacji z instalowania nowych kotłów gazowych, wytwarzaniu zrównoważonych technologii i dywersyfikacji dostaw surowców krytycznych, pomocy w ograniczaniu ubóstwa energetycznego, przekwalifikowaniu siły roboczej w UE do produkcji zrównoważonych technologii.

W Raporcie *Future of Gas*:

- dokonano identyfikacji kluczowych pytań i oceny możliwości zastąpienia gazu ziemnego odnawialną energią elektryczną lub innymi paliwami gazowymi (biometan, wodór, e-paliwa (ekologiczne paliwa): e-olej napędowy, e-metan, e-metanol, e-amoniak do wytwarzania energii elektrycznej, ogrzewania budynków i procesów chemicznych);
- rozważano nad ograniczaniem wykorzystania gazu ziemnego do zera w 2050 r. oraz możliwością redukcji gazów cieplarnianych w 2030 r. o 55% (w porównaniu z 1990 r.);
- omówiono wyzwania, jakie będą związane ze stopniową rezygnacją z gazu ziemnego w UE w uzgodnionych ramach czasowych: krótkoterminowe do 2025 r., średnioterminowe (2023–2030) oraz długoterminowe (2030–2050) przy jednoczesnym utrzymaniu ogólnego bezpieczeństwa dostaw energii i konieczności zapewnienia przystępności cenowej dla użytkowników energii i przedsiębiorstw;
- przedstawiono propozycje, oparte na naukowych podstawach, dla decydentów w zakresie regulacji wykorzystania paliw gazowych w celu przejścia na bezemisyjny, bezpieczny i przystępny cenowo system energetyczny UE w 2050 r.

Zobowiązanie UE do zerowej emisji metanu w 2050 roku związane będzie z zaakceptowaniem proponowanej transformacji energetycznej przez dostawców

i konsumentów energii, którzy wymagać będą zastąpienia gazu ziemnego zrównoważonymi usługami energetycznymi bez zmniejszania bezpieczeństwa i przystępności cenowej energii dla użytkowników. Wymagać to będzie zintegrowanego podejścia do efektywności energetycznej i odnawialnej energii elektrycznej w celu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i zabezpieczenia dostaw energii po przystępnych cenach. Związane to będzie z długoterminowymi zobowiązaniami i finansowaniem ze strony decydentów politycznych i przemysłu, a także przekwalifikowaniem pracowników na wszystkich poziomach istniejącej siły roboczej. Decydenci muszą przygotować ramy legislacyjne w perspektywie średnio- i długookresowej.